

DOMENICO MONDRONE T. J.

BL. MARIE GORETTIOVÁ

**DVANÁCTILETÁ MUČEDNICE
ČISTOTY**

PŘELOŽIL P. OTA POLÁCH T. J.

V Y D Á N Í II.

PŘEROV 1947

IMPRIMI POTEST

Pragae 10. Januarii 1947

Franciscus Šilhan T. J., Praep. Prov. Bohemiae S. J.

Nr. 19.564

Imprimatur

Olomucii, die 2. Octobris 1947

Dr. Stanislaus Zela, vicarius capitularis

Dne 7. července 1902 oznamoval časopis *Tribuna* drobným tiskem zprávičku z Nettuno o tragickém osudu dvanáctileté Marie Gorettiové, která se stala obětí několika ran bodlem, „když prudce odporovala hanebným návrhům nějakého Alessandra Serenelliho“. Příštího dne také časopis *Messaggero* věnoval „násilné vraždě“ celý sloupec, zdůrazňuje hrdinnost Marie Gorettiové. A podobně psaly i jiné noviny,

K této tragické události, která se mohla zdát spíše pohoršlivou než příkladnou, zaujal katolický tisk v prvních dnech většinou rozumný a zdrženlivý postoj vyčkávací. Jediný časopis *La voce de la verità* oznámil v dodatku, že dívka přijala velmi zbožně svátosti, vrahovi odpustila, a že pohřbu se účastnilo všechno obyvatelstvo městečka Nettuno. (Nettuno leží poblíž Anzia. Obě ta místa jsou známá z druhé světové války, neboť se tam vylodili Angličané na jaře 1944.)

Zakrátko však také katolický tisk s listem *La vera Roma* v čele psal obšírně o této události a tak se Gorettiová stala známou v Itálii i za hranicemi jako „sv. Anežka XX. století“. Její hrob

byl stále hojně navštěvován a zdoben květy. Pověst o mučednictví Mariině se šířila tím více, čím více rostla důvěra v její přímlovu u Boha. Kněží, řeholníci, biskupové, kardinálové i papežové, jako Pius X., Pius XI. i Pius XII., projevovali podiv nad hrdinkou ze samoty Ferriere di Conca.

Církevním úřadům byly posílány zprávy o vyprošených milostech a prosby, aby byl zahájen proces o blahořečení; posvátná Kongregace obřadů se toho skutečně ujala. A tak jméno Marie Gorettiové, mučednice čistoty, je dnes již slavné jako jméno světice v knize Beránkově.

KŘESŤANSKÁ RODINA

Dívinka, sklácená tak předčasně do hrobu, přišla do krajiny Agro Pontino na břehu Tyrrhenského moře, které oblévá západní Itálii, z městečka Corinaldo, vzdáleného pět kilometrů od Ancony na pobřeží Jaderského moře.

Byla třetí ze šesti dětí. Narodila se 16. října 1890. Otec se jmenoval Luigi Goretti, matka Assunta Carliniová. Životní strádání naučilo Mariiny rodiče důvěřovat v Boží Prozřetelnost. Dítě bylo hned první den pokřtěno ve farním kostele sv. Petra na jména Marie Terezie.

V Corinaldo obdělávali tito chudí lidé malé hospodářství, které stěží stačilo na nejnutnější potřeby. Když se pak rodina rozmnožila, výnos již nedostačoval. A tu přes všechnu lásku k do-

movině se musili se slzami rozloučit se svým rodným domkem a hledat jinde lepší možnost, jak by se uživili a postarali o děti. Krátce před odchodem z Corinaldo přistoupila šestiletá Marie po prvé k svaté zpovědi a přijala svátost biřmování.

Rodina Gorettiho se nejprve uchytila v Colle Gianturco na statku senátora Selsiho poblíž Paliana. Tehdy byly v rodině čtyři děti, nepočítáme-li první dítě, které v útlém věku osmi měsíců pochovali na hřbitově v Corinaldo. Ale brzo po přestěhování do Colle Gianturco bylo to osiřelé místo vyplněno novým členem rodiny.

Ač byla rodina velmi chudobná, žila životem vpravdě křesťanským. Všechno stavěla na prosté bázni Boží. Děti vítala na svět jako Boží požehnání. Ani bída ani sobectví nepřiměly rodiče, aby proviněním zapudili dítky, které si žádaly vstoupit do jejich příbytku.

V SMRTÍCÍCH BAŽINÁCH

V Colle Gianturco bydlila rodina tři roky (1896 - 1899). Potom byla nucena opět se stěhovat. Přesídlila na samotu Ferriere di Conca, vzdálenou 11 km od Nettuna. Místo sice změnila, ale neštěstí šlo za ní.

Jenom krutá nouze je donutila se usadit v smrtících bažinách Agro Pontino. Pro mnoho chudáků tam usídlených byly ty bažiny posledním zastavením křížové cesty. Zákeřně je tam pře-

padávala v jejich lopotě smrt, často ještě dříve, než sklidili v potu tváři trochu obilí na skývu chleba.

Dnes je krajina již odvodněna, ale ještě nedávno tam bývala smrt velmi častým hostem. Sotva si dovedeme představit, jak těžko bylo rodičům Gorettiovým, když se tam stěhovali, při pohledu na děti. Přicházeli s neblahou předtuchou. A skutečně neminul rok, a hlavu rodiny ukládali do rakve. Záchvat zimnice, spojené s tyfem, vyrval otce ubohé rodině 6. června 1900. Luigi Goretti umřel, jak žil, jako dobrý křesťan.

ANDĚL ÚTĚCHY

Je dojemné pozorovat, s jakou dětinnou něhou a s jak hlubokým křesťanským cítěním devítiletá Marie povzbuzovala ubohou matku, zdrcenou nenadálou ztrátou manžela a nejistou budoucností: „Jen odvahu, maminko, proč se bojíte? Vždyt jsme již skoro jako velcí a dospělí; jen když nám dá Pán Bůh zdraví, abychom mohli pracovat. Boží Prozřetelnost nám pomůže. My se již probijeme.“ Od smrti otcovy projevovala Maruška zbožnost a chápavost nad svůj věk.

Ubohá vdova poznala brzo, že první pomoc jí poslala Boží Prozřetelnost v její andělské dcerušce. Pomoci vskutku potřebovala. Nikdy nepřichází zkouška jedna, ani k matce Goret-

tiové; neboť po velké ráně, která ji stihla, přicházely ráz na ráz starosti a rány menší, zjevné i skryté, a mučily ji den ze dne, připravující ji na utrpení mnohem větší a osudnější.

Utrpením a hořkostem navykla matka Maruščina od malička. Vyrostla jako sirotek. Od dětských let až do sňatku si vydělávala chléb těžkou polní prací hned u toho, hned u jiného hospodáře. Ale při své bídě měla poklad, který jí nikdo nemohl vyrvat: živou bázeň Boží. S tou záštitou, posilována častým přijímáním svátostí a věrnou úctou k Panně Marii, královně mučedníků, dovedla zápasit s nebezpečími mladého věku a závislého postavení. Stala se z ní žena křesťansky statečná a Bůh ji předurčil, aby se stala matkou mučednice.

Jsouc bídě zvyklá, nebyla by si ji příliš zabírala. Ale byla matkou malých dětí, které měla vychovat. Toužila, aby jim mohla opatřit aspoň nejpotřebnější věci. Musela se ve všem nejvýš uskrovnovat. Ačkoli na sebe vzala všechnu práci zemřelého manžela, nepřibýlo jí výdělku. Jen zvětšila svou námahu. Nevycházela z dluhů.

NA TĚŽKÉ STANICI

A mělo být ještě hůře. V třetím roce pobytu v Colle Gianturco začal manžel obdělávat najaté hospodářstvíčko spolu s třemi společníky. Z nich nejstarší byl otec Giovanni Serenelli, vdovec asi šedesátiletý. Měl dva syny: Gaspara

a Alessandra. Kdo s těmito muži chtěl žít v pokoji, musel umět mnoho spolknout. Smlouvu nebylo možno snadno změnit. Proto byli nuceni bydlet společně v jednom domě, kde sice byly dvě oddělené místnosti, ale kuchyň a schody byly společné.

Po smrti Gorettiho bylo toto společné bydlení opravdovým břemenem, v neštěstí novým neštěstím. Serenelliové byli sobcťtí a zjištní. Zneužívali spolupráce rodiny Gorettiovy s nesnesitelnou panovačností. Vdova musela později přiznat, že jejich vinou často s dětmi hladověla, a poněvadž se nejvíc bála právě hladu, nespěchala vrátit se do Corinalda se sirotky, jak si umírající manžel přál.

POLEDNÍ ZLODUCH

Je po poledni 5. července 1902. V té době slunce praží horoucím žářem a vzduch nad bažinami se tetelí vlněním nesnesitelného vedra.

Po hubeném obědě se vdova vypravuje se čtyřmi dětmi a s Alessandrem do práce. Zapřahají voly do dvou vozů. Na prvním voze je Alessandro Serenelli, na druhém nejstarší Goretti. Zatím sestoupil z domu starý Serenelli všecek rozmrzelý a hned odešel.

V podkrovní světničce je Marie s dvouletou sestřičkou, která spí vedle ní na pohovce. Marie spravuje košili, kterou jí s vypočítanou záměrností dal před chvílí Alessandro, aby mu ji

rychle zalátala, a tak byla přinucena zůstat v horním pokojíčku sama.

Hodiny na blízském domě Mazzolenich právě odbíjely jednu; jejich ozvěnu měl jednoho dne slyšet celý svět.

Když Alessandro viděl, že všichni již sedí na vozech, zastavil najednou svůj potah, seskočil a požádal vdovu, aby jej řídila ona, že se musí rychle pro něco vrátit. Jeho klidně předstírané nedopatření nevzbudilo podezření, a proto se vdova hned ujala volského spřežení. Ale pod tím zdánlivým klidem polední zloduch již rozpoutal oheň, který dělá z člověka netvora.

V KALNÉM VÍRU

Alessandro, hnán žárem hříšné žádostivosti, vyběhl několika skoky po schodech, přešel zdánlivě lhostejně vedle Marie a zmizel za ní ve dveřích mezi kuchyní a přístěnkem. Andělsky čisté dívce tuhla v žilách krev a srdce přestávalo tlouci. Věděla, co by mohlo znamenat, být sama s Alessandrem. Snažila se šít klidně dál.

Alessandro v přístěнку vylovil z hromady starého odloženého železa bodlo čtvrt metru dlouhé, které si předtím zahrotil a ostře nabrousil. Položil je na dosah ruky na necky vedle lavice. Pak velitelsky zavolal na Marii, aby vešla. Marie, ochromená strachem a hrozným tušením, neodpovídá; ani se nehýbe. V okamžiku je chasník za ní. Marie již nemá kdy utéci po schodech.

Alessandro ji uchopil za ruku, a až se zoufale snažila zachytit dveří, vtáhl ji dovnitř.

NEOCHVĚJNÉ „NIKDY!“

V zápase asi desetiminutovém při takové nerovnosti sil je podle výpovědi v kanonickém procese něco dábelky hrozného i božsky podivuhodného.

V nejvyšší nouzi Marie Gorettiová při bezectném útoku projevila z lásky k panenské čistotě nejvyšší hrdinnost. Slaboučká dívčinka, ani ne dvanáctiletá, dosud tichá a skromná jako ovečka, bojovala jako lvice za svůj nejdražší poklad, cennější než život.

„Ne, ne, nikdy, je to hřích, to je hřích!... Bůh to nechce! Učiníš-li to, přijdeš do pekla! Ne, ne, nikdy! Přijdeš do pekla!“ To jsou její vlastní slova.

Z bázně před urážkou Boží a z děsu před trestem za tento hřích doufá hrdinná panna, že zvítězí a přemůže násilníka instinktivním připomenutím slov sv. Pavla: „Kazí-li někdo chrám Boží, toho zkazí Bůh.“ 1. Kor. 3, 17. „Pamatuj se, mé tělo je chrám Boží... V něm přebývá Duch Svátý... Znesvětiš-li ten chrám, Pán Bůh tě zatratí... Přijdeš do pekla... přijdeš do pekla!“

Ale vašeň je bez rozumu. Nic však nepomáhá všechno úsilí Serenelliho, aby udusil to „ne“ ubohé dívky. Když viděl, že jeho záměr je ne-

nadálou a nadlidskou silou zmařen, zloduch vilnosti se v něm proměnil v zloducha krvelačné zuřivosti.

Uchopil bodec a ukazuje jej dívce v šíleném rozhodnutí bodat, sekat, zabít.

Ale zbraň dívce nenahání strachu — probouzí v ní ještě větší rozhodnost odpovědět neochvějným „ne!“

POD RANAMI BODLA

Divokost Serenelliho překypěla. Později se sám přiznává: „Vida, že jsem nepochodil, uchopil jsem bodlo a začal jsem bodat jako do kusu dřeva.“ Záznamy o umučení sv. Anežky nám zachovaly její slova ke katanům: „Zbraně si potřísníte mou krví, ale nedokážete, abych potřísnila čistotu svého srdce.“ A klesajíc pod ranami, halí se do oděvu. Na bolest dovedla zapomenout, ale nikdy ne na cudnost.

Podobně bl. Marie Gorettiová usiluje pod ranami jen o jedno: aby uhájila svou cudnost. S chropotem vyráží poslední výkřiky o pomoc k Bohu a k matce. K matce to zoufalé volání nedolehlo: slyšela jen hukot mlátičky; ale Bůh tu úpěnlivou prosbu slyšel a Kristus Pán podpíral pannu a nedopustil, aby úběl té lilie byl poskvrněn.

První rány do břicha jsou tak hluboké, že vyhrězly vnitřnosti. Vrah ustává, až oběť padá do mdlob. Vběhne do světničky, ale vté přišla

dívka k sobě, s vypětím posledních sil se zvedla, doplazila se ke dveřím a znovu volala o pomoc. Konečně ji zaslechl Alessandrův otec. Vstává, aby se podíval, co se přihodilo.

Vrah, zaslechnuv nové volání, byl zachvácen strachem, že oběť sama odhalí jeho čin; opět k ní skočil, jednou rukou jí sevřel hrdlo a druhou zasazoval nové rány do zad, probodávaje hrudník veskrz. Ubohá dívka se přestala hýbat, vypadla z rukou katana a zůstala skromně a stydlivě ležet bez vlády, jak vidíme v katakombách do mramoru vytesanou sv. Cecilii.

Jako poražený a přemožený zápasník pustil vrah z ruky zbraň a vypotácel se do komory, kde pak čekal na svůj osud.

DVOJÍ KORUNA

Výmluva, že by jeho mysl byla nepředvídaným návalem vášně zatemněna, neumenší vrahovu odpovědnost. Sám se později přiznal, že si hrozný čin chladnokrevně promyslel a připravil pro případ, že by se mu Marie Gorettiová vzepřela. Při kanonickém procese se přiznává takto: „V tom okamžiku jsem si byl jasně vědom, že chci spáchat něco proti zákonu Božímu, že chci Marii svést k hříchu, a bodal jsem ji právě proto, že nechtěla svolit . . . Celý zločin jsem zavinil já, poněvadž jsem se dal zaslepit hrubou vášní. Ona jednala správně, když se bránila, aby si zachovala nevinnost . . . Marie byla skutečně nevinná,

bezelstná jako ovečka . . . Nikdy neučinila nic, čím by sebe méně podněcovala mou vášeň: ani úsměv, ani cokoli jiného . . . Proto jsem vše zavinił já.“

Marie dobojovala nejtěžší zápas vítězně. Podobně jako dvanáctiletá panna a mučednice římská Anežka zůstala pannou a získala palmu mučednickou. Zůstala neporušená, jak sama pak dosvědčila, jak výslovně se přiznal vrah a potvrdil lékař v Nettunu. Ke koruně panenství byla jí přidána i koruna mučednická, a to proto, že podle učení sv. Tomáše a všech velkých bohoslovců je mučedníkem, nejen kdo podstoupí smrt pro víru, nýbrž i kdo podstoupí smrt pro ctnost, nebo aby se nedopustil hříchu proti přikázáním Božím.

Církev jejím blahořečením rozhodla, že jde o skutečné mučednictví, o vyznání víry činem.

Marie viděla v útoku Serenelliho hřích, t. j. urážku Boží, a nechtěla se jí dopustit ani za cenu vlastního života. Její hrdinství se nedá vysvětlit toliko přirozeným vzepětím stydlivosti.

Jako vrah již dlouho připravoval svůj čin, tak se Marie již dlouho připravovala k obraně, a to bázní Boží a modlitbou.

K R V A V Á Ž E R T V A

Za chvíli přiběhl k hrdinné dívce otec Alessandro a ze sousedství Mario a Terezie Cimarellovi. Konečně přichvátala i matka, když ji zavolali.

Při pohledu na dcerušku, uloženou na loži, ale ještě ve mdlobách, posetou ranami a zbrocenou krví, nešťastná matka vykřikla bolestí a omdlela.

Když přišlak sobě, slyší slaboučký hlásek: „Maminko!“ Matčino srdce puká hořem. Vzchopí se, vrhne se k loži dceruščinu a táže se vzlykajíc: „Maruško moje, co se stalo? . . . Kdo ti to udělal? . . . Řekni mi, jak k tomu došlo . . .“

„Udělal mi to Alessandro.“

„A proč?“

„Chtěl, abych dělala špatné věci, a já jsem nechtěla.“

Rovněž známé paní Cimorelli, kterou Marie měla ráda, odpověděla na otázku: „Alessandro chtěl, abych dělala špatné věci, ale já jsem mu řekla: „Ne, ne! Co to děláš? Přijdeš do pekla!“ Ačkoli mě nutil, přece se mu to nepodařilo . . . Proto mě potom pobodal.“

Dívinka byla jedna rána. Podle lékařského šetření utržila třináct bodných ran, z nichž devět proniklo celé tělo odzadu dopředu, osrdí, levý plicní lalok, bránici, slezinu, tenké střevo, ledviny. Lékaři se vyjádřili, že jen zázrakem ještě žije.

Přečkala ještě dalších čtyřiaadvacet hodin, v nichž nasbírala mnoho pokladů milostí pro věčnost. Boží Prozřetelnost chtěla, aby od ní samé bylo možno se dovědět podrobnosti jejího mučednictví.

CESTOU KŘÍŽOVOU

O trochu později opouštějí dům Marie Gorrettiová a Alessandro Serenelli. Vraha odvádějí četníci do Nettuna, dívku odvázejí do nemocnice tamtéž. Vrah proklínán prochází davem lidí, kteří hrozí, že ho ubijí, dívka je provázena slovy podivu a uznání.

Příštího dne byl Serenelli dopraven do Říma, aby do 26. října, kdy začala doba jeho trestu, čekal na rozsudek. Duše Marie Gorettiové přišla do nebe, aby přijala odměnu za své vítězství.

Na prahu osudného domu se před tím dvojím odchodem, tak rozdílným a obojím bez návratu, setkali otec a matka, vdovec Serenelli a vdova Gorettiová. V té smutné hodině sklízí každý svou žeň. Ona sela do něžné duše dceruščiny bázeň Boží, a klidí mučedníci; on nerozumně hověl vášnivým sklonům svého syna, a klidí zločince.

Nesvědomitý otec sám občas přinášel synovi noviny a časopisy všelijaké, jen ne dobré. Výrostek se s oblibou ponořoval do těch černých kronik, kochal se pohledem na dráždivé obrázky a živil v sobě takovou četbou vášeň. Ano, polepil si těmi obrázky i stěny své komory.

Když mu to vdova Gorettiová jednou vytýkala, odpověděl hrubě: „Nelíbí-li se vám, nedívejte se na ně.“ A tak ty nestoudnosti tam zůstaly dále. Ale v ten krvavý den mluvily řečí příliš jasnou, která nikoho nenechávala na pochybách.

Převoz z domova do Nettuna cestou hrbola-

tou, plnou prachu, dlouhou jedenáct kilometrů, byl cestou křížovou.

„Není ti zle?“ táže se co chvíle matka, sedící na voze vedle dívčiny. „Není, maminko, kdepak!“ tvrdila Marie s dojemnou starostlivostí, aby nedrásala ještě hlouběji rány mateřského srdce. Ale další otázkou se prozrazovala: „Maminko, pojedeme ještě dlouho?“

DÍTKO PANNY MARIE

„Nedá se nic dělat,“ prohlásili lékaři, když prohlédli tělo tak hrozně pobodané. „Ale pokusíme se.“ Předtím však požádali duchovního správce, aby ji vyzpovídal. Měl se zpovědí té něžné bytosti malou práci, vždyť se dala zabít, aby se nedopustila hříchu.

Lékaři potom řezali živé maso, sešivali rány, potírali je desinfekčními tekutinami, které pálily jako žhavé železo. Krev stále unikala. Dvě hodiny trvala ta bolestná trýzeň. Marii nebylo možno uspat, ani na okamžik jí ulevit v utrpení, ale po tom hrozném mučení trpitelka ujišťovala matku: „Maminko, je mi dobře,“ netušíc přitom, že právě tím hrdinným sebezáporem ještě více mučí mateřské srdce. V tak nevýslovných bolestech nemyslí na sebe, nýbrž na matku. Sama potřebovala posily nejvíc, ale snažila se dát ji druhým. Jednala tak něžně a šlechetně z lásky k matce. Jednávala tak vždy, zvlášť od smrti otcovy.

A netrápila se jenom pro matku, vracela se ve

vzpomínkách domů. Tázala se na bratry a na sestřičky, kdo je u nich, jak se mají, kdy ji přijdou navštívit.

„Maminko, dejte mi trochu vody!“ A matka, ač by byla ochotna svlažiti vlastní krví rty žízní okoralé, musila říci, že nesmí. A tak se trpitelce dostalo občerstvení jen vzpomínkou na žízeň Ukřižovaného na Kalvarii.

„Maminko, budete se mnou dnes v noci?“ „Ne, dceruško, nedovolí mi to.“ „A kam půjdete na noc?“ Matka ji uklidnila, aby se neznepokojovala, že na všechno je již pamatováno. Marie zmlkla. Pocítila únavu.

Na noc u ní zůstalo několik osob: arcikněz Signori z Nettuna, který ji kdysi připravoval na první sv. přijímání, španělská hraběnka Donna Luisa Gucalon de Bagner a dvě sestry ošetřovatelky. Kéž bychom mohli vidět, s jakou vroucností opakovala předříkávané modlitby, s jakou dojemnou něžností líbala kříž a medailku Panny Marie s prosbou o ochranu, „aby zvítězila nad pokušením!“ Tak ji tomu v dětství naučila matka.

Ještě téže noci byla přijata do mariánské družiny a směla si dát kolem krku stužku s odznakem sodálky. Měla z toho nevýslovnou radost.

VELKOMYSLNÉ ODPUŠTĚNÍ

Příštího jitra, v neděli 6. července, duchovní správce nemocnice, vida, že Mariin stav se horší, se rozhodl udělit jí svátosti umírajících.

Arcikněz tedy se jí tázal: „Marie, víš, koho máš přijmout?“ Marie odpověděla s duší roztouženou a s pohledem rozzářeným radostným očekáváním: „Ano, Pána Ježíše, a brzo ho uvidím v nebi!“

Právě toho jitra vyšlo číslo deníku *Messaggero*, který žádal, aby vrah byl pro výstrahu odstrašujícím způsobem potrestán. Vrah se v té chvíli přiznával vyšetřujícímu soudci, že se nejvíce pokazil četbou právě toho časopisu.

Marie Goretiová dala před sv. přijímáním světu příklad křestanského hrdinství. Na otázku arcikněze zovu: „Marie, odpouštíš z celého srdce vrahovi?“ odpovídá: „Ano, ovšem, že mu odpouštím, v nebi budu prosit, aby se obrátil.“ A vzpomínajíc si na slova umírajícího Spasitele ke kajícímu lotrovi, dodala: „I já chci, aby byl se mnou v ráji.“

První z těch dvou jejích proseb byla již vyslyšena. Alessandro Serenelli se v žaláři poznal, svého činu litoval a obrátil se. Při církevním soudním vyšetřování svatosti Mariiny byl Serenelli svědkem. Nesnažil se uniknout pokoření a uváděl všechno, čím podle pravdy mohla vyniknout velikost Mariina. A s pokornou důvěrou čeká, že bude splněna i druhá její prosba.

ŠERO PŘED BOUŘÍ

Po svatém pomazání se na tváři mučednice jevil klid, který byl předzvěstí nebeské blaženosti. Na žádost četnického strážmistra, který

spisoval první zápis o činu, tázala se matka dcery, zda ji Serenelli někdy předtím obtěžoval. „Ano, dvakrát, asi před měsícem.“ „A proč jsi o tom neřekla nic matce? Snad bys dnes nemusila umírat.“ „Maminko, on přísahal, že mě zabije, povím-li to. A vidíte, i tak to provedl.“

Serenelli se k tomu přiznal a pravil, že po prvé nevinná dívka ani nechápala, k čemu ji vlastně svádí; v obou pak případech že se mu silou vyrvala a utekla s tváří zalitou nachem studu.

Na touž otázku své matky před odjezdem do nemocnice se jí Marie svěřila, že proto neprozradila úkladníka, „že se hrozně styděla“. Jaká úzkost asi svírala tu andělskou duši od toho dne, kdy se vrah pokusil pobouřit a zakalit čistou studánku její nevinnosti!

Doma byla v stálém nebezpečí a v nitru prožívala úžasnou rozpoltěnost. Jednak cítila potřebu se svěřit a hledat útočiště proti nástrahám zlého ducha; jednak se jí zamykala ústa studem i strachem a především obavou, aby se mezi oběma rodinami nerozpoutalo peklo. Jejich vzájemný vztah byl již beztoho napjatý. To byla muka očistcová.

Marie, nevidouc nijakého východiska, s moudrostí, převyšující její věk, zdvojnásila své modlitby. Matka později vypověděla, že Marie byla poslední dobou mnohem zbožnější. Matka ji často přistihla s růžencem v ruce. Také Alessandro dosvědčil, že Marie od chvíle prvního útoku odkládala růženec, jen když by jí byl překážel v práci.

K modlitbě čím dál horlivější připojovala pozornou bdělost, aby se nikde neoctlá se zpustlým úkladníkem o samotě.

Od té doby začal s ní jednat tak drsně, až to překvapovalo. Trýznil ji nespravedlivými výčitkami, zavaloval ji příliš těžkými povinnostmi. Marie všechno snášela, poslouchala a mlčela, ač se jí vždy nepodařilo utajit slzy.

Několikrát prosila naléhavě matku, aby ji nechalávala doma samu. Matka to tehdy nechápala. S touž prosbou přišla Marie v předvečer osudného dne. Ubohá matka, majíc na mysli stále mrzutosti se starým Serenellim a netušíc ani dost málo, co se událo mezi Marií a Alessandrem, považovala to za dívčí vrtoch. Marie byla jako na skřipci. Mučil ji strach před nástrahou i neporozumění matčino. Ale musila s tou tíží kráčet životem dál. Leželo to na ní jako upír. Konečně se octla před rozhodnutím volit mezi bodlem a hříchem. A Marie zvolila bodlo.

HRDINNÉ PŘEDSEVZETÍ

Vždyt plnila, jen co si umínila. Nějaký čas předtím se totiž vrátila od studny s vodou velice pohoršena, že slyšela od jedné dívky ze sousedství ošklivá slova. „A proč jsi to poslouchala?“ „Jak jsem to, maminko, mohla neslyšet, když jsem právě vážila vodu?“ „Tak co ti vešlo jedním uchem, pusť druhým ven, a hlavně si dej pozor, abys to nikdy neopakovala.“ „Já? Maminko, raději se dám zabít, než bych to opakovala.“

Hrůza před hříchem v ní zapustila již hluboké kořeny. V horečce na smrtelném loži bezděčně se u ní projevovaly z pokladu svatých návyků dva základní city: úcta k Panně Marii a nenávist k hříchu. Když ji horečka stravovala a zbavovala vědomí, domnívala se v bolesti, že leží ještě na podlaze v tratolišti krve, a prosila: „Položte mě na lůžko, abych byla blíž Matičce Boží.“ Myslíla na svůj zamilovaný obraz Neposkvrněné Panny, který doma visel v hlavách jejího lůžka. Ten obraz zdobívala nejkrásnějšími květy okolních lučin. Nevěděla, že sama je nejlíbeznějším květem toho kraje.

S těmi chvilkami, kdy se cítila vábena k nebeské Královně, se střídaly okamžiky náhlého úleku a děsu. „Co děláš, Alessandro, vždyť přijdeš do pekla!“ A v blouznění sebou zmítala a vzpírala se zděšenými pohyby před příšerou hříchu, snažíc se úzkostlivě přikrývat a zahalovat, jak o to zápasila při útoku, aby, jak by řekl sv. papež Damasus, znesvěcující oko nespočinulo na panenské svatyni jejího těla.

POLÍBENÍ POKOJE

Jak se velkou ztrátou a otravou krve blížila smrt, tak stoupaly horečky a blouznění. V 15.45 hod. dne 6. července 1902 byla Marie Gorettiová zachváčena posledním útokem horečného vidění. Bolestně sípěla o pomoc . . . Pak se zhroutila a klesla do podušek. Oko zhaslo, utrpení se

skončilo. Smrt zmrazila mučednici v pohybu nejprůznačnějším; v obraně před hříchem. I v smrti zvítězila cudnost.

Byla právě doba nešpor svátku předrahé Krve Páně a nevěsta Církve sv. zpívala chvalozpěv o nebeském Ženichovi: „Pročpak je zbrocen krví lemm tvého roucha?“

Sotva složili údy mladičké mučednice čistoty do rakve, zdálo se, že sladce dřímá. Tvář jí v smrti zkrásněla a na rty přítomných se jako zbožná modlitba drala slova, která jí matka řekla na rozloučenou: „S Bohem, Marie, odpusť všem a pros za nás!“ Poslední projev bolesti, první projev oslavy.

Poslední cesta Mariina nebyla průvodem pohřebním, nýbrž vítězným. Tělesné pozůstatky této pokorné a hrdinné dívky odpočívají od roku 1929 v kostele Panny Marie Milostné v Nettunu v mramorovém náhrobku, který byl pořízen z darů celé Italie.

Tam se nyní chodí modlit mladí i staří. Poklekněme i my k hrobu této Anežky našeho století a zašeptejme k ní modlitbu, kterou již před dávnými stoletími vysílali věřící k sv. Anežce Římské:

„Panno šťastná, prvotino slávy, vznešená nebešťanko, skloň k naší bídě své čelo, zdobené dvojí korunou. Vše se očistí, na čem spočine tvůj pohled, úhor se pokryje květy, stane-li na něm tvá noha, panno.“

V PAPRSCÍCH MILOSTI

Mučednictví Marie Gorettiové bylo jako nena-
dále zablesknutí, které na své krátké trvání do-
vede upoutat pozornost. Marie sama jest jako
skromné polní kvítko, jehož přítomnost si pout-
ník uvědomí, až je třeba bezděčně rozšlápne a
ucítí vůni, která byla ukryta v zlomeném kalichu.
Mladičká mučednice se objevila jako mladičká
světice.

Matka Maruščina ještě žije. Jest jí 83 let. Na
hlavě nosí prostý šátek, zpod něhož je vidět še-
divé vlasy. Tvář jí léty a utrpením zjemněla.
Není to již venkovanka, osmahlá a ztvrdlá na-
máhavou prací. Kdykoli se mluví o Marii, roz-
září se jí milé oči dojemnou radostí. Žije vzpo-
mínkám na své dítě. A otáže-li se někdo, jak do-
vedla tak vychovat svou dcerušku, podiví se.
Vždyť nedělala nic zvláštního, nemyslíme-li na
to, že právě ta její prostota je tak zvláštní.

Matka ani dceruška neuměly číst ani psát. Ale
matka naučila Marii základním modlitbám, vy-
ložila jí nejdůležitější pravdy katechismu a pří-
kladem ji přiváděla k zachovávání příkázání Bo-
žích a církevních. Bděla nad tím, aby Marie vy-
růstala v poslušnosti a zbožnosti z lásky k bož-
skému Srdci Páně a k Panně Marii. Vedla ji
k velké skromnosti a vzdalovala ji všeho, co by
mohlo urazit její nevinnost. Proto ani nedovo-
lila, aby oblékala a svlékala mladší bratříčky.
Marie se tím řídila a tak vyrůstala. Víc vám o tom

matka říci nedovede. Ostatní nebylo její prací, nýbrž dílem milosti. „Zde se vlastně vidí, jak působí milost Boží,“ šeptávala matka, uznávajíc pokorně dílo Boží.

V zápise církevního procesu se praví, že Bůh sám byl pravým vůdcem této duše.

ČÍM DÁL HODNĚJŠÍ

Marie, vedena jsouc vnukáním, která Duch Svatý vlévá do duší svou posvěcující přítomností, byla podle matčina svědectví čím dál hodnější.

Po prvé přistoupila ke stolu Páně několik měsíců před katastrofou. Když se toho dne vrátila domů, pravila jí matka: „Nyní, když jsi přijala Pána Ježíše, musíš být čím dál hodnější.“ A Marie s veškerou horlivostí, kterou v ní právě roznítil eucharistický oheň, odpověděla: „Ano, maminko, budu čím dál hodnější.“ A slovu dostála až k mučednictví.

Na první sv. přijímání se připravovala s plným vědomím toho, co koná. Než odešla z domu, prosila o prominutí svých chyb nejen matku, ale i Serenelli.

Byla pravou rukou matčinou ve všech domácích pracích a chtěla jí také vypomáhat v křesťanské výchově sourozenců. Jak pečlivě je shromažďovala okolo sebe, aby je naučila všemu, co sama již uměla: aby se s nimi ráno a večer pomodlila Anděl Páně, aby jim do srdce vstúpila úctu k božskému Srdci Páně, k jeho přesvaté Matce a k sv. Josefu.

V posledních měsících se dvakrát za den modlívala růženec za duši tatíčkovu, a kdykoli šla vedle hřbitova, zašla si pokleknout na otcův hrob a ozdobit jej kytičkou svých modliteb. Mohla-li se při domácích pracích na chvílku uvolnit, odběhla do ústraní se pomodlit. A to dělávala tak dychtivě, jako by se žíznivý poutník odbíhal osvěžovat chladivými doušky z pramene, který by znenadání našel u cesty.

Vrcholem štěstí pro ni bylo, když směla jít na kázání. Doma kázání přesně vyložila. Soustředěností a upřímnou zbožností v kostele byla až nápadná.

MLADIČKÁ SVĚTICE

Z Mariiny zbožnosti, z jejího prostého a vroucího spojení s Bohem, vykvétala krásná a přirozená skromnost, která na první pohled každého upoutala.

Marie byla na svůj věk velmi vyvinutá, prostřední postavy. Vlasy měla světle kaštanové. Její tvář panensky svěží byla většinou jemně zastíněna smutkem. Cudné oči měla plny záře, vycházející ze srdce, pohled mírný a hluboký, jaký mívá bytost, která se často ponořuje do vlastního nitra.

Pravidelně zahalovala hlavu i krk závojem. Serenelli prohlásil, že ani v největších letních parnech si neudělala ani trochu pohodlí uvolněním oděvu. Nikdo nikdy nepostřehl v jejím cho-

vání lehkomyšlnost. Jsouc sama zdrženlivá, snažila se k tomu vést i sourozence. Když měla nějaké pochůzky, s nikým se nepouštěla cestou do hovoru.

Matce byla vzácnou pomocnicí v domácnosti. Nikdy nezavdala příčinu k oprávněné stížnosti. Trpělivě snášela těžkosti každodenních prací a ještě trpělivější bývala při neoprávněných výtkách. Byla prostá, upřímná jako čistá studánka, matce se svěřovala se vším. Nikdy jí přes rty nepřešla ani sebemenší nepravda. K sourozencům byla velmi něžná, ale přitom jim nic vážného neprominula. Zamilovali si ji jako pravou maminku.

Starala se jen o to, co by prospělo druhým. Zapomínati dovedla jen na sebe. Vždycky bývala spokojena s tím, co jí bylo dáno, nikdy neprojevila přání po nových šatech. V tom se prostě podřizovala rozhodnutím a přáním matčiným. Na poli mívala matka strach před hady. Marie říkala: „Napřed půjdu já, maminko. Vy se bojíte, já ne.“ A hadi se skutečně hned odplazili, jakmile se objevila Marie.

PRAVÁ MUČEDNICE

Sousedé říkali matce: „Vaše dcera je anděl.“ A po smrti Mariině šel po okolí jeden hlas: „Tam zabili světici.“ Matku těšili: „Nebojte se, vaše dítě je v nebi. Je to druhá sv. Anežka. Blahoslavená dívka, která dovedla zemřít, aby se neposkvrnila!.. Je to mučednice.“

Pověst o tak krásné smrti se dostala i do blízkého Říma. Dověděl se o ní také papež Lev XIII., který hned pamatoval na výchovu sourozenců malé mučednice. Jedna z Maruščiných sester je dnes františkánkou misionářkou Panny Marie. Z Říma se roznesla pověst o Marušce po celé Itálii, Evropě i za oceán.

Když byly Mariiny ostatky přenášeny do jiného náhrobku, pravil kardinál Salotti, že „ta dívka i bez mučednictví by zasloužila poctu oltáře, poněvadž žila tak dokonale“. A ještě mnohem závažnější jest úsudek Pia XI., který nejednou chválou poctil Marii Gorettiovou a s živým zájmem sledoval průběh církevního vyšetřování. Když 16. září 1935 mluvil ke skupině dívek katolické akce, přál jim, aby měly stále na paměti heslo: „Čím dál více a čím dál lépe!“ Dojat pravil: „Jak to uskutečnit, ukazuje osobnost a život Marie Gorettiové, pravé mučednice. Mějte vždy na mysli příklad jejího života čím dál čistšího.“ (Osservatore Romano 16. až 17. září 1935).

Křesťanské cítění dovede dobře rozeznat pravou svatost i pravé mučednictví. S důvěrou čím dál větší se obrací k Marii Gorettiové a vděčně vítá její oslavu na oltářích. Je to oslava hrdinství, které vykvetlo z kořenů křesťanského domácího vychování, které nelze ničím nahradit.

Především však je nutné obnovit úctu k anđelské ctnosti, která je dnes bohužel vylučována z moderní výchovy a považována za bezcennou minci. Ano, podceňuje se tak velice, že by nám

nejedna dívka vážně tvrdila, že dnes čistota na nic není a že naopak šťastny jsou ty, které ji veřejně a netečně vláčejí kalem a bahnem. Smutné znamení naší doby!

Co by dnes bylo z Marie Gorettiové, kdyby, jsouc vychována v duchu těch zhoubných názorů, nebyla hříchu odpírala a k němu svolila! Kde by dnes byla krása její osobnosti a sláva jejího hrdinství!

BLAHOŘEČENÍ

Když byly splněny všechny podmínky k blahořečení, provedeno všechno šetření, prozkoumány všechny zázraky, které se staly na přímlovu světice, byla Marie v Římě ve velechrámě sv. Petra 27. dubna 1947 prohlášena za blahoslavenou. Toho dne se svatopetrské náměstí podobalo liliové zahradě; kromě tisíců jiných účastníků přišlo mnoho dívek z nejrůznějších krajů Itálie i z ciziny v bílých závojích a vzdávaly hold své sestřičce, dvanáctileté mučednici za čistotu.

Slavnosti blahořečení se účastnila i matka Maruščina 83 letá paní Assunta Gorettiová s dvěma dcerami, sestrami Maruščinými. Maruščin vrah Serenelli byl jedním z hlavních svědků procesu blahořečení. Za vraždu byl odsouzen na 30 let do těžkého žaláře. Ale nejevil lítost nad svým zločinem. Tu zasáhla naše malá světice. Spatřil ji ve snu, jak prochází krásnou liliovou zahradou, radostně trhá květy a podává mu je.

Jakmile je však vzal do rukou, pokryly se rudými krvavými skvrnami a shořely jasným plamenem. Ten významný sen ho pohnul k velké lítosti. Kajícně se vyzpovídal a začal nový život. Když po 27letech vyšel z vězení, byla jeho první cesta k Maruščině matce, kterou prosil za odpuštění. Řekla mu prostě: „Když vám odpustila má dceruška, já bych vám neměla odpustit?“

Po slavnosti blahořečení si dal sv. Otec, než odešel z velechrámu, zavolat matku a sestry malé mučednice. Chvíli s nimi otcovsky rozmlouval a udělil jim velekněžské požehnání. Když odcházel, byla před ním nesena nádherná kytice bílých růží a mezi nimi několik růží krvavě rudých.

Při pohledu na andělský zjev malé blahosla-vené nad oltářem v čele basiliky se bezděčně vybavil verš z chvalozpěvu Magnificat: „Sesadil mocné s trůnu a povýšil nízké.“ Ještě před několika lety ji téměř nikdo neznal, a dnes se její jméno vyslovuje s úctou po celém katolickém světě. A to všecko je pouhým stínem proti štěstí, které jí připravil Pán za její věrnost a lásku.

Pěkný zjev Maruščin září dnes tím více, čím více se na všech stranách bojuje proti jejím hlavním ctnostem: čistotě a zbožnosti.

Beatifikace Marie Gorettiové je opětným zadosťučněním Církvi, které se stále upírá účinnost jejích výchovných prostředků. Žádný z nejrozmanitějších názorů, které propagují moderní hlasatelé lidskosti, nedovede dát slabé dívce sílu

k takovému hrdinství, aby se dala raději k smrti ubodat, než by volila dát se připravit o nevinnost.

MILUJI KRISTA

Marie Gorettiová, ač byla mladá, byla vyspělá moudrostí... S milostí Boží se rozhodla uvést ve skutek božská slova, která jsou školou křesťanského hrdinství: „Nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo a potom nemají více, co by učinili. Ukáži vám, koho se máte báti: Bojte se toho, jenž když usmrtí, má moc uvrhnouti do pekla“ (Lk 12, 4).

Duše, která má bdělou a láskyplnou bázeň Boží, může říci se sv. Anežkou: „Hořím láskou ke Kristu Ježíši... Milujíc ho, jsem čistá, dotýkajíc se ho, jsem cudná, přijímajíc ho, jsem pannou. On si mě zasnoubil prstenem své víry... Vtiskl mi na čelo znamení, abych nemilovala nikoho leč jeho... Jeho krev zabarvila nacheť mé líce, korunoval mě jako nevěstu a ukázal mi nesmírné poklady, které mi slíbil darovat. Vyznávám, všemohoucí Bože, žes byl mou oporou. Tys byl mou ochranou, tys mě vysvobodil ze záhuby. Nyní přicházím k tobě, jehož jsem milovala, jehož jsem hledala, po němž jsem stále toužila...“

„Blahoslavená, která uvěřila“ (Lk 1, 45).

MODLITBA

Bože, klaníme se Ti a děkujeme za nepřemožitelnou sílu, kterou jsi udělil své mladičké služebnici bl. Marii Gorettiové, by podstoupila krutou smrt, když bránila svoji panenskou čistotu. Rač projeviti světu, jak je záslužná taková oběť, a nám uděl k její oslavě milost, o kterou tě prosíme. Amen.

Nákladem kongregace Sester Neposkvrněného Počelí Panny Marie v Přerově, Šířava 7. — Vyliskla Společenská knihtiskárna v Zábřeze, Nádražní 4.

OBSAH:

Úvod	3
Křesťanská rodina	4
V smrtících bažinách	5
Anděl útěchy	6
Na těžké stanici	7
Polední zloduch	8
V kalném víru	9
Neochvějné „nikdy!“	10
Pod ranami bodla	11
Dvojí koruna	12
Krvavá žertva	13
Cestou křížovou	15
Dítko Panny Marie	16
Velkomyslné odpuštění	17
Šero před bouří	18
Hrdinné předsevzetí	20
Políbení pokoje	21
V paprscích milosti	23
Čím dál hodnější	24
Mladičká svěťice	25
Pravá mučednice	26
Blahořečení	28
Miluji Krista	30
Modlitba	31

C. J. A. et. R!

**TOUŽÍŠ PO DOKONALÉM ŠTĚSTÍ —
PO UŽITEČNÉM PROŽITÍ ŽIVOTA?**

MISIJNÍ ÚSTAV

IMMACULATA

(NEPOSKVRNĚNÁ)

přijímá zdravé, inteligentní, mravně bezúhonné, i chudobné dívky, které mají sklon k duchovnímu a řeholnímu životu a rády by se obětovaly na smír a pro záchranu duší jakožto misijní sestry ve všech odvětvích apoštolátu a dobročinnosti jak ve vlasti, tak v službách unionismu, i v zemích pohanských.

Přihlášky přijímá správa ústavu

IMMACULATA

V PŘEROVĚ, ŠÍŘAVA 7.

Objednejte si z edice SMÍRU, Přerov, Šířava 7.

J. B. Chautard: Duše veškerého apoštolátu.
Vkusně vázaná 60.— Kčs.

D. Pfannmüller: Když přišla na svět Lásky.
Brož. 57.— Kčs, váz. 66.— Kčs.

A. Auffray: Ježíš Kristus ve mně. Duše apoštolátu mládeže. Brož. 15.— Kčs, váz. 23.— Kčs.

Ss. NPPM: Chodil dobře čině. Praktické rady pro sebevýchovu dívek, zvláště pracovnic v KA. 6.— Kčs.

Ss. NPPM: Zrcadlo duše. Pro dívky k častější sv. zpovědi. 3.— Kčs.

Ss. NPPM: Květy nejsvětější Svátosti. Povídky pro prvokomunikanty. Brož. 24.— Kčs, váz. 33.— Kčs.

Žalmy k Panně Marii. Podle sv. Bonaventury. 1.— Kčs.

Obrázky bl. Marie Gorettiové. 60 h.

L. Uhlířová: Paní primářová nemůže dostudovat. Jemná veselohra. 10.— Kčs.

V dohledné době vyjde:

M. Schmid: Vrchol úcty k Srdci Ježíšovu.
Myšlenka smíru.

Ss. NPPM: Bílé květy. Povídky pro mládež.

Ss. NPPM: Jak do toho? Ze sociální činnosti Markétky Lekeuxové.